

DET FINNS ETT FÖRE OCH ETT EFTER JALLA! JALLA!

DECEMBERS HEMLIGA CAFÉGÄST var skådespelaren Torkel Pettersson som intervjuades av Vännernas Herdis Molinder.

- Det är nästan så jag delar in mitt liv; i före och efter filmen Jalla! Jalla! Man kan nog säga att jag var medförfattare till den filmen också. Josef Fares och jag satt hemma hos mig och kom på idéer, sen valde han bort en massa förstås. Till Kopps var jag också bollplank och nu håller vi på med en ny grej.

- **Du har också just avslutat Patrik 1,5, en film som bygger på Michael Druckers pjäs om ett homosexuellt par som får adoptera. Var det svårt att spela homosexuell?**

- Egentligen inte. Gustaf (Skarsgård) och jag känner varandra sedan tidigare, vi har jobbat ihop på Dramaten förut och det hade vi klart nytta av. Man blir mer avslappnad vad beträffar den fysiska delen av förhållandet. Vi gjorde inte så stor sak av det. Jag gjorde en hel del research, lärde mig om alla slags bögar. Men det enda som fungerade var att jag var mig själv, tänkte hur jag skulle vara när jag var kär och älskade, oavsett vem. Jag kunde ju bara känna som Torkel.

Det är en liten fin film, ingen komedi utan egentligen en väldigt allvarlig historia. Vi har haft ett par testvisningar, den blev väl mottagen, men kommer inte på repertoaren förrän hösten 2008.

- **Din första roll på Dramaten, vilken var det?**

- Det var i Sarah Kanes Befriad, (en pjäs med extremt mycket våld och sadism). På Elverket har jag också gjort andra "svåra" och "tungta" pjäser, men jag tror inte jag är en sån som tappar bort mig i allt det hemska – men det är klart att mitt undermedvetna måste påverkas på något sätt.

- **Och nyss har det varit Blottare och parasiter på Stora scenen.**

- Den är svår på ett annat sätt med sina mycket långa monologer. Men de bitar jag var med i var mer Beckettliknande. Jag gillade den även om jag inte förstod den förrän jag läst den många, många gånger. Jag tyckte det var vackert och roligt. Och jag tycker om det som är experimentellt och avantgarde. Konst är alltid olika saker. Att ge en allmän beskrivning av vad som är en bra pjäs går inte. Livet är ju svårt. Vad är svaret på livet?

- **Och nu är det Gustav Vasa. Förutom att du har anlagt skägg, ska du gå upp i vikt också?**

- Nej, det tänker jag inte. Har varit på Gripsholm och Nationalmuseum och tittat på många porträtt. Den Gustav Vasa jag vill göra är mycket vital, han hade ju 12 barn, och i mitten av sin karriär, innan han blivit fet. Det blir en helafoton med Gustav Vasa, Kristina

och Gustav III. Varje pjäs är kortad till en timme och tjuugo minuter.

Som svar på frågor från publiken får vi veta att Torkel, som är uppvuxen i Skåne, blir skåning så fort det är en skåning med i sällskapet, att han upplevt mycket skam och fått mycket skäll av gamla kompisar för sin inlärd stockholmska, att han väldigt gärna vill regissera, "jag försöker ju påverka allt jag är med i redan nu!" och

att det är klart att Hollywood lockar.

- Jag har blivit utvald av SFI (Svenska Filminstitutet) att åka till EFP, European Film Promotion, en organisation som uppmuntrar samarbete mellan länder. Man tillbringar några dagar i Berlin och träffar andra skådespelare och rollsättare. En del provfilmingar har det blivit av det, men inte mer. Än.

Jag har en agent och då och då är det någon som behöver en "nazist", då ringer dom mig! Det klassiska, tyvärr. En gång behövdes en nordisk vikingavampyr till en skräckfilm, Eric Northman (!). Då läste jag in en text på video som skickades till filmbolaget. Ingen hörde av sig.

Men allvarligt talat, det vore förstås ett stort steg i karriären. Fast jag tänker egentligen inte så, utan jag tycker det vore större att vara med i något här hemma, som i sin tur gör intryck, uppmärksammas, påverkar och blir hyllat där för vad det är här."

Intervjutimmen är slut och en varm applåd följer Torkel ut från Elverket denna ruggiga decemberkväll. Torkel Pettersson, som i början av kvällen också berättade att han föddes i Lund 1969, ville bli operasångare som 16-åring, var med i en stickklubb (mest för att tjejer var mysiga), spelade handboll för Lugå och fortfarande är intresserad av handboll. Att han efter åren på Teaterhögskolan började sin karriär på Folkteatern i Gävle med ungdomsteater, kabaréer och turnéer, fortsatte i Göteborg där han bl.a. gjorde Frankensteins monster i en succéartad "rockinstallationsföreställning", Pelle Snusk, en sedelärande "skräckmusikal" och huvudrollen i Dalton Trumbos Johnny var en ung soldat, där han låg som ett paket utan armar och ben, men agerade i rollens tankar och fantasier.

- Det var en mycket speciell, suggestiv historia, en bra bild av vad en människa är.

Om ett och ett halvt år går Torkels kontrakt med Dramaten ut. Vad det blir sen har han inte orkat tänka på än, den gångna hösten har varit mycket jobbig arbetsmässigt.

Torkel Pettersson och Herdis Molinder.

Odd har ordet ...

Kära vänner,

DET BERÄTTAS OM EN man att han hade en promenadkäpp, som var en av hans käraste ägodelar. Käppen bestod av tre delar: ett utsirat handtag, en doppsko i metall och så själva träskaflet. En dag upptäckte mannen att doppskon började bli sliten och nött. För att inte ta några risker bytte han vid lämpligt tillfälle

ut metallhylsan mot en ny doppsko som blänkte i solen när han tog sina promenader.

En annan gång bar det sig inte bättre än att mannen föll omkull. Självarklarade han sig med små blesyrer, men när han tagit stöd med käppen hade själva träskaflet brutits mitt itu och ett nytt fick anskaffas. Han flyttade över den fina doppskon och det vackra handtaget till det nya skaflet. Efter några år blev handtaget alltmer slitet och han skaffade sig ett nytt som det var en ren njutning att hålla i.

Det underliga var att under ett antal år hade nu alla promenadkäppens delar blivit utbytta, men fortfarande tyckte mannen att det var samma käpp han alltid varit ute och promenerat med.

Jag kom att tänka på den här anekdoten när jag lyssnade på **Dag Kronlund**, chefen för Dramatens arkiv och bibliotek, när han presenterade sin bok **Hundra år på Nybroplan** i december. Ett storverk om Fredrik Lilljekvists teaterpalats, som invigdes för hundra år sedan den 18 februari 1908. Dag, som är en ofta sedd och mycket uppskattad medverkande vid våra seminarier, berättade entusiastiskt om det sekel som gått, om profiler och episoder, om framgångar och bakslag, om livet bakom och framför ridån.

När jag sedan själv börjar läsa och studera illustrationerna i boken kommer bilden av promenadkäppen tillbaka. Skådespelare, regissörer och andra teatermedarbetare har försvunnit och ersatts av andra. Vissa pjäser återkommer med ojämna mellanrum men en hel del skådespel läggs in i arkivet och nyskrivna föreställningar ser dagens ljus. Publiken byts ut allteftersom generationerna går bort o.s.v. Själva huset står emellertid där det står, teatern lever och verksamheten pågår som aldrig förr. Det är nya röster, ansikten, problemställningar, kostymer och arbetsmetoder, men det är samma fascinerande känsla och samverkan mellan aktörer och publik.

Man kan ha sämre sällskap på sin livspromenad än teaterkonsten på Dramaten. Och skulle någon till äventyrs påstå att huset är gammalt och kanske otidsenligt är det bara att svara: "Evigt ung blir man först med åren".

Odd Zschiedrich

VÅR NYA HEMSIDA ÄR KLAR!

www.dramatensvanner.se

Här finner du all information om Vännernas verksamhet och arrangemang. Det nya är att du kan anmäla dig direkt från hemsidan.

Vi har även lagt in information om tidigare seminarier, cafégäster och stipendiater. Ni kan också läsa äldre nummer av medlemstidningen.

Vi hoppas att du ska tycka hemsidan är tydligare, snyggare och lättare att ta sig fram i.

Har du synpunkter på hemsidan, eller något annat, uppskattar vi om du skriver några rader till oss via Kontakt-länken på startsidan.

Visst är man nyfiken på ...

Hur går det Oskar Rosén?

HÖSTEN 2005 BERÄTTADE du för oss i medlemsbladet att du som marknadschef tänkte arbeta utifrån två kriterier. Att öppna upp huset och nå ut till så många som möjligt. Hur tycker du att det har gått?

-Det vi har satsat stort på sedan dess är att presentera Dramatens program i två säsongstidningar och det har fallit mycket väl ut. Vi trycker en miljon exemplar per år och de går ut som bilagor i både Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter. Det ger oss en väsentligt ökad räckvidd. Effekten av utgåvorna kan mätas i att vi säljer över tiotusen biljetter de två första veckorna sedan tidningen kommit ut. Merparten av våra besökare köper sina biljetter lång tid i förväg.

Det som förstärks och lyckats är den digitala kommunikationen. Vårt digitala nyhetsbrev har 20 000 prenumeranter vilket är helt fantastiskt tycker jag. Över 150 000 personer besöker vår hemsida per år, vilket är en fördubbling sedan jag tillträdde. Hemsidan håller på att göras om och ska nylanseras inom kort.

Den dagliga annonseringen kan man väl mer se som en traditionell och historisk "försäljningsmetod". Det är få besökare som köper biljetter till dagens föreställning. Medan de större bildannonserna säljer bra i förväg.

Ett nytt biljettsystem ska också tas i bruk senare i år.

Jaa, så generellt kan jag säga att jag är nöjd med vad som åstadkommit sedan hösten 2005.

Ebba Wachtmeister

Brev från en vän ...

Stockholm den 25 november 2007

Tack snälla ni för gårdagens härliga seminarium. Det bästa jag varit på, på mycket länge.

Odd Zschiedrich underbara inledning, professor Båránys fängslande tal och PO Enquist som gav oss en intressant inblick i författarskapets värld.

Dessutom att få ta del av Gunnel Lindbloms, Elin Klingas och Hilda Hellwigs arbete gällande Blanche och Marie, ett arbete som pågår så länge föreställningar ges.

Allt detta tillsammans gjorde denna eftermiddag till en oförlömlig stund. Tack snälla för allt arbete ni har lagt ned, för att förgylla vår tid.

Vänligen Agneta Myhr

ps. får gärna publiceras i nästa medlemsblad – tycker det är viktigt att visa att vi medlemmar uppskattar vad ni gör i Styrelsen. ds.

Boktips för teatervänner

Ny svensk teaterhistoria, 1-3
Gidlund, 2007.

Musik, konst och litteratur får med jämna mellanrum sin historia skriven, men inte teatern. Huvudredaktören Tomas Forser förklarar det med svårigheten att dokumentera teaterns särart, den är ju en konstart som försvinner medan den pågår, inte ens videon kan fånga det levande mötet.

Men nu finns äntligen en stor svensk teaterhistoria. Källorna har bland annat varit bilder, memoarer, andra hågkomster och allmänna kulturhistoriska redovisningar. Det har handlat om att konstruera, inte att rekonstruera. I tre band, med 15 uppsatsförfattare, 50 uppsatser och drygt 1100 sidor beskrivs den svenska teaterns historia från hållristningarna till dagens performancekultur.

Huvudredaktör: Tomas Forser. Övriga redaktörer: Sven Åke Heed, Ulla-Britta Lagerroth, Ingeborg Nordin Henne. Gidlund, 2007.

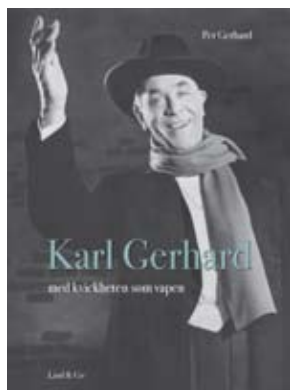
Jutta Jacobi: Zarah Leander. En stjärnas liv
ICA-förlaget, 2007.

Jutta Jacobi, tysk journalist och författare, skildrar i denna biografi den svenska stjärnans långt ifrån problemfria liv med dess starka närhet till nazismen under 1930- och 1940-talen. Zarah Leander skulle ha fyllt 100 år 2007. Möt en av 1900-talets största divor i ett närgånget porträtt.

Per Gerhard: Karl Gerhard. Med kvickheten som vapen – en återblick
Lind & Co, 2007.

För första gången skriver nu hans son en utförlig biografi om sin märklige far, den store revykungen som efterlämnade minst 60 revyer och tusentals kupletter. Per Gerhard, som i många år drev Vasateatern tillsammans med sin far, delar med sig av personliga minnen och skriver öppet om sidor av Karl Gerhards liv som det tidigare talats tyst om.

Nya medlemmar

Ingrid Ahner, Stockholm
Britt Andersson, Stockholm
Margaretha Andersson, Årsta
Eva Annerbäck, Tyresö
Annika Asplund, Lidingö
Christian Bigner, Stockholm
Birgitta Conradson, Danderyd
Susanne Ericsson, Stockholm
Anna-Lena Fors, Stockholm
Elisabet Forsman, Uppsala
Hjördis Frostensson, Stockholm
Christina Hellberg, Sollentuna
Birgitta von Homeyer, Stockholm
Maria Hynning, Stockholm
Gunilla och Christer Höglund, Tullinge
Ingrid Isaksson, Stockholm
Tomas Iwanowski, Nynäshamn
Eva-Helena Kling, Stockholm
Evelyn Lewandrowski, Lidingö
Elisabeth Manthey, Farsta
Ulla och Per Martin Meyersson, Djursholm
Karin Persson-Berg, Stockholm
Nils Pettersson, Nynäshamn
Marianne Rader, Nynäshamn
Mona Rodestedt, Stockholm
Elisabeth Rönnberg, Stockholm
Ulla Sandberg, Skärholmen
May Serner, Stockholm
Rune Svensk, Stockholm
Ulla Tomenius, Stockholm
Inger Weissner, Årsta
Kerstin Wahlqvist, Stockholm
Ulf Widgren, Farsta

Hjärtligt Välkomna!

Program

DRAMATEN:

DÖSDANSEN av August Strindberg, i regi av John Caird. Spelas fram till 19/2.

ETT DOCKHEM av Henrik Ibsen, i regi av Sofia Jupither. Spelas hela vären.

PREMIÄRER:

TRE KRONOR av August Strindberg. En helkvällsteater där Strindbergs tre förkortade kungadramer avlöser varandra: Gustav Vasa, regi Åsa Kalmér. Kristina, regi Jagos Markovic. Gustav III, regi Maria Åberg.

SVENSKT LANDSKAP MED KINESISKA DETALJER av Lucas Svensson, regi Carolina Frände. En allvarlig komedi om en del av sextiotalsvännern, en våldsam kärlekshistoria mellan det privata och politiska. En berättelse om svek, solidaritet och kärlek. Urpremiär 16/2.

JUNGFRULEKEN av Jean Genet, i regi av Katie Mitchell. Ett radikalt drama om maktmissbruk, destruktiv kärlek och förkvävd sexualitet. Premiär 8/3.

HAMLET av William Shakespeare, i regi av Staffan Valdemar Holm som tar sig an teaterhistoriens mest kända drama på ett nytt sätt. Premiär 15/3.

BERNARDAS HUS av Federico Garcia Lorca i regi av Christian Tomner. En klaustrofobisk klassiker. Den berömda kvinnopjäsen skrevs för 70 år sedan men är giltig i en modern demokrati som Sverige idag. Premiär 5/4.

DROTTNINGENS JUVELSMYCKE av Carl Jonas Love Almqvist, regi Staffan Roos. Tintomara fortsätter att förtrolla i konflikten mellan den fria anden och samhällets normer. Premiär 10 maj.

UNGA DRAMATEN:

DEN TATUERADE MAMMAN av Jacqueline Wilson, regi Malin Stenberg. En stark pjäs om missbruk och medberoende och barns lojalitet mot sina föräldrar. Urpremiär 1/2.

HAR DU HÖRT ATT GÖSTA HAR BITIT I GRÄSET, fritt efter Pernilla Stafeltes Dödenboken i regi av Agneta Ehrensvärd. En livfull pjäs om döden, en lekfull stund om föreställningar och vanföreställningar. Nypremiär 23/2.

ROMEO OCH JULIAKÖREN har vårkonserter 29/3, 5, 12, 19, 20/4 kl. 13 i Marmorfoajén.

SANNA KVINNOR Läsningar av Leffler och Benedictsson på Målarsalen. 25/3, 8/4, 22/4 13/5.

ELVERKET:

SECURITY av Richard Hobert, som även regisserar. Ett tätt och raffinerat drama om fruktan, i gränslandet mellan misstro och tilltro. Urpremiär 23/2.

DUMB SHOW av Joe Penhall i regi av Kjersti Horn. En kolsvart satir om vår tids empatistörda kändiskultur. Premiär 3/4.

GROUNDSWELL av Ian Bruce. Ett samarbete mellan Elverket och New Africa Theatre Association, en teaterskola i Kapstaden. Premiär 15/5

PURGE av Sofi Oksanen. Finskt gästspel 25 och 26/4. En pjäs om hur historien påverkar nuet, den dagliga kampen för överlevnad och priset för att lida i tysthet.

VOLT kvällar på Elverket 18/2, 3/3, 30/3, 7/4, 14/4, 21/4. Fördjupade samtal kring tematiken i pjäserna.

Utförliga presentationer av pjäserna kan ni läsa i Dramatens utmärkta säsongstidning eller på nätet www.dramaten.se.

Vännernas program

SEMINARIER:

Vi planerar ett seminarium tillsammans med Dramaten. Ämnet kommer att röra sig kring teaterns 100-åriga historia. Datum har tyvärr inte kunnat fastställas än, men vi kommer ut med meddelande om det i god tid.

26/4 hålls ett seminarium kring Federico Garcia Lorcas berömda kvinnopjäsa Bernardas Hus.

TEATERCAFÉER:

Vi fortsätter att intervjua en hemlig gäst den första måndagen i varje månad. 4/2, 3/3, 7/4, 5/5 kl 19 på Restaurang Elverket. Dörarna öppnas 17.30 för servering av varm mat, smörgås och dryck. Endast för medlemmar.

Vi vill uppmana er alla att konsumera något för att gynna restaurangen som öppnar upp lokalerna för oss på deras lediga dag.

TEATERRESOR:

Resan till Berlin 14-17 mars är fulltecknad.

GUIDADE TURER:

Vi ordnar guide turer på Dramaten för våra medlemmar den 18/3 och 15/4. Vi träffas i stora entréhallen kl 16.30. Anmäl er till kansliet eller på vår nya hemsida.

SPECIALTILLFÄLLE FÖR VÄNNERNA:

25/2 kl 18 har vi möjlighet att komma till Tornrummet och lyssna på Dag Kronlund som berättar om Dramatenhuset och presenterar sin nya bok HUNDRA ÅR PÅ NYBROPLAN. Boken kommer att kunna köpas till specialpris. Anmälan till kansliet eller hemsidan. 31/3. Ett samtal i Lejonkulan mellan Ulf Peter Hallberg och Staffan Valdemar Holm med anledning av Dramatens Hamletföreställning. Anmälan till kansliet eller hemsidan.

Dramatens Vänner

Kungliga Dramatiska Teatern

Box 5037, 102 41 Stockholm

08-667 87 09 (svarare)

Fax 08-665 62 89

✉ dramatensvanner@yahoo.se

www.dramatensvanner.se

Plusgiro: 194 75 25-0

Redaktör: Ebba Wachtmeister

Formgivning: Karin Eklund

I infogruppen: Karin Eklund, Rolf Eriksson,
Martina Nyman och Ebba Wachtmeister